

MAGYAR NEMZETI BANK

Fiskális kiigazítás, strukturális reform és versenyképesség

Simor András

Magyar Nemzeti Bank

2007 Augusztus, HBLF

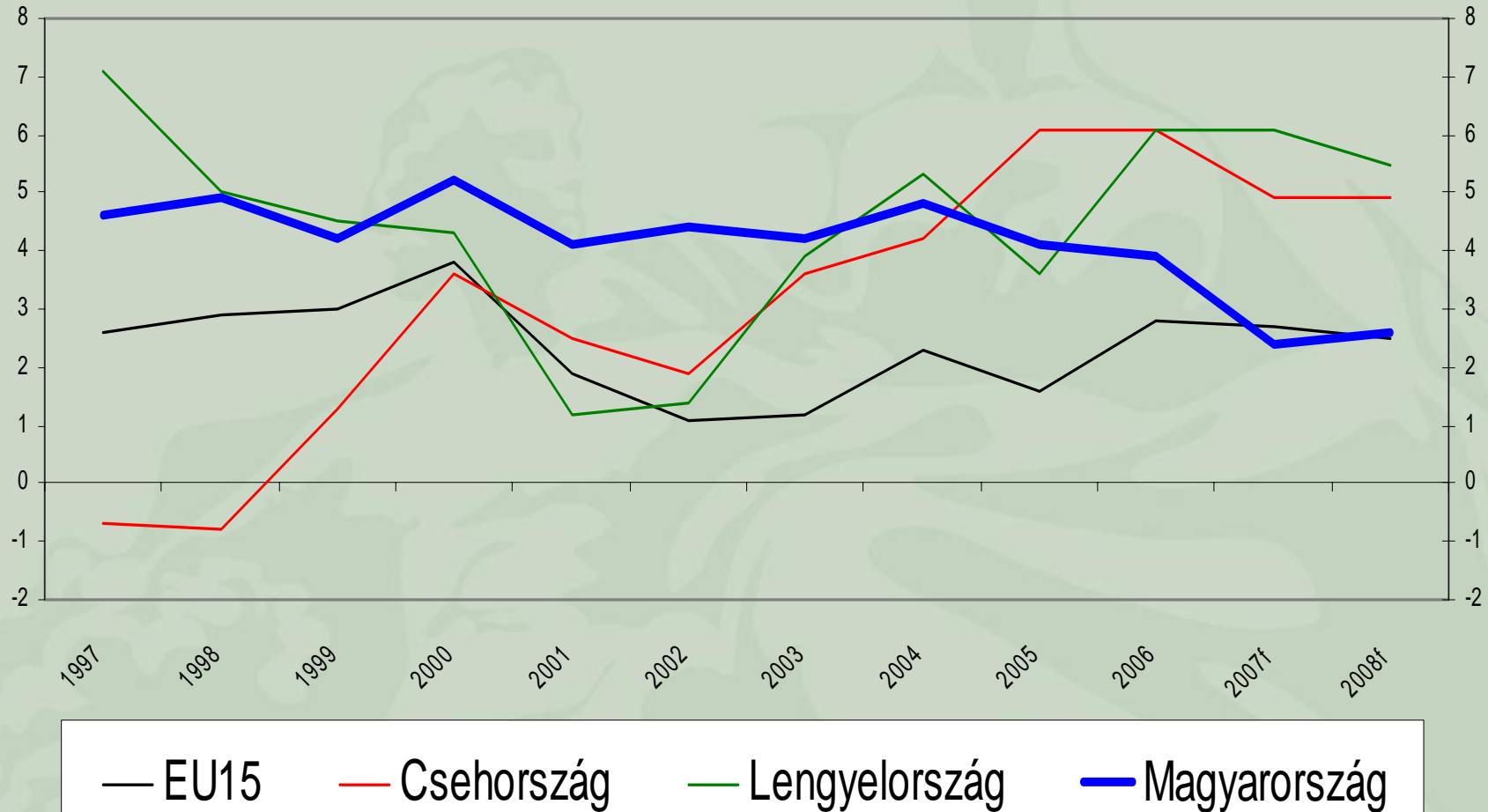

Tartalom

1. A közelmúlt növekedésének jellemzői
2. Kiigazítás és reform
3. Hatások a potenciális növekedésre
4. Gazdaságpolitikai tanulságok

A ciklussal szemben

(GDP növekedés: KKE országok és EU, %) %

Miért szükséges a fiskális kiigazítás?

- **Súlyos ikerdeficit**
(“Hungary was disgustingly lucky”)
- **Fájdalmas kiigazítás egy még fájdalmasabb alternatíva helyett**
- **A hosszabb távú növekedés makro stabilitást követel**

Miért szükséges a strukturális reform?

- Fenntarthatóvá tenni a kiigazítás eredményeit
- Elkerülni a stop-go gazdaságpolitika visszatérését
- Javítani a versenyképességet, a potenciális növekedést

A potenciális növekedés meghatározói

- Hosszú távú GDP növekedés $\approx$

tőkeállomány	növekedése
+ foglalkoztatottság	növekedése
+ termelékenység	növekedése
- A magyar növekedés összetevői (1995-2005):
 $\sim 4\% \approx 2\%$ (tőke) + 2% (termelékenység)
- Jövőbeli potenciális növekedés: milyen forrásból?

Tőkeállomány (beruházások)

Pillanatkép

- **reálkonvergencia:** sok beruházást igényel
  - **vállalati beruházások:** lemaradtunk az EU konjunktúráról
- késleltetett alkalmazkodás vagy mélyebb problémák?

Intézkedések hatása

- **makrostabilitás:** jó a beruházásoknak
- **üzleti környezet:** eddig kevés intézkedés

Munkapiac

Pillanatkép

- aktivitás és foglalkoztatottság: alacsony szinten
  - rugalmasság?
- + viszonylag könnyű a felvétel és az elbocsátás
- magas adóék, képzési deficit, alacsony mobilitás

Intézkedések hatása

- növekvő adóék: csökkenő versenyképesség
- ‘fehéredés’: növelheti a hatékonyságot
- rokkantnyugdíj és előrehozott nyugdíj szigorítás: aktivitás nőhet

Termelékenység-növekedés

Pillanatkép

- korábban: robusztus 2%-os növekedési hozzájárulás...
- ...kérdőjelek a jövőben
- FDI: a technológia-transzfer kulcsa
  - Régiós FDI-verseny: bajnokból egy a sok közül

Intézkedések hatása

- makrostabilitás → kedvez az FDI-nak
- üzleti környezet javítása?

Kiigazítás: tartós eredmények?

Eredmények: úton a makrostabilitás felé,
szerencsés időzítés

Stabilnak tűnő 2007-08...

...de kockázatok a későbbi évekre

- bevételek: csökkenő GDP-arányos adóalap
- kiadások:
  - jóléti állam: nincs átgondolt stratégia
  - állami bérvisszafofás: meddig tarthat?
- választási költekezés

Sürgős fiskális intézményi korlátok szükségesek

Konklúzió és tanulságok

Az eddigi fő eredmény: makrostabilitás...

...visszaesési kockázatokkal

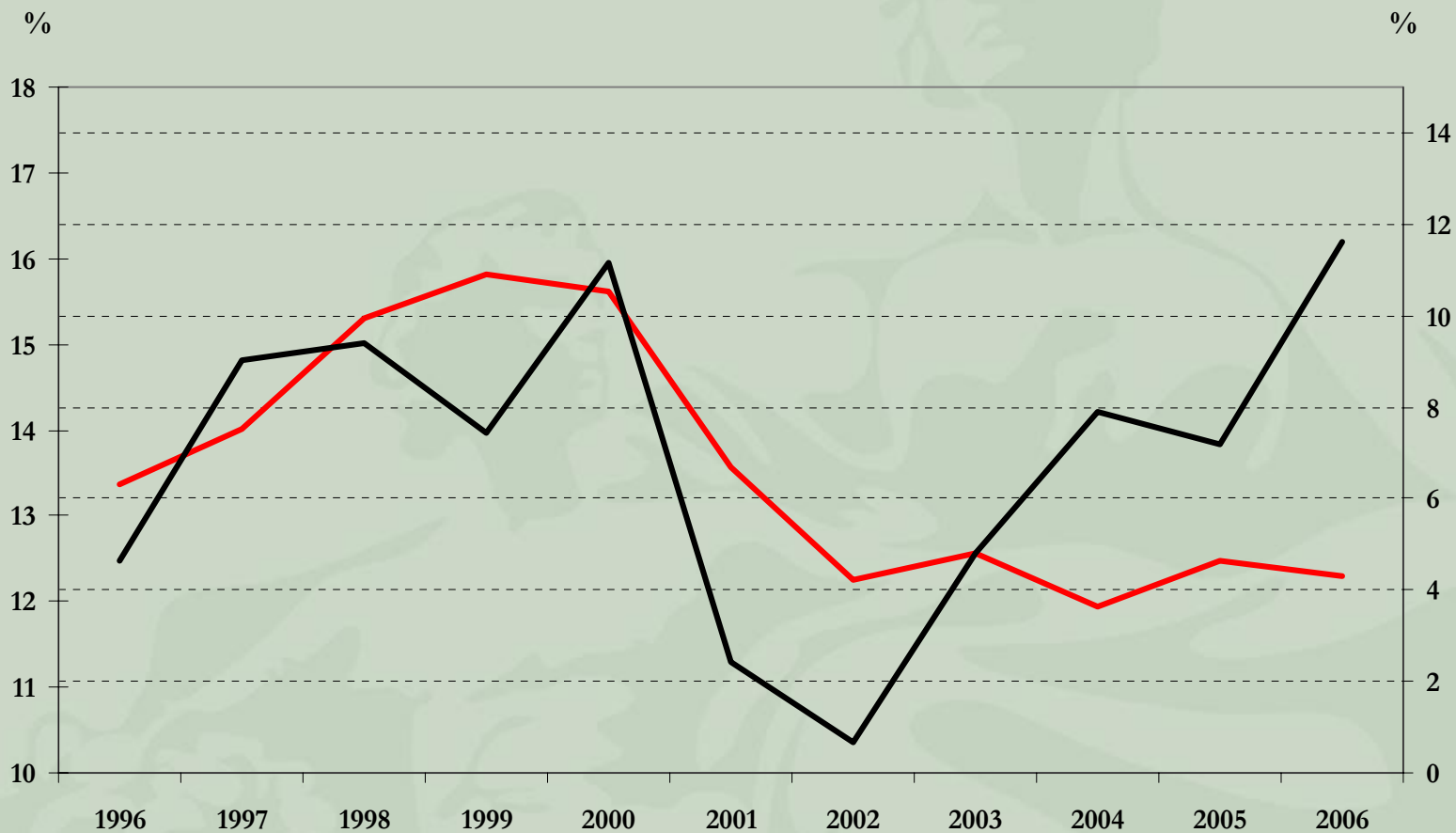
→ Intézményi fiskális garanciák szükségesek

Eddigi intézkedések fókuszja a rövid táv

→ Potenciális növekedés és versenyképesség:
átgondolt stratégia és
intézkedések szükségesek

Köszönöm a figyelmet!

Lemaradva az EU konjunktúráról?

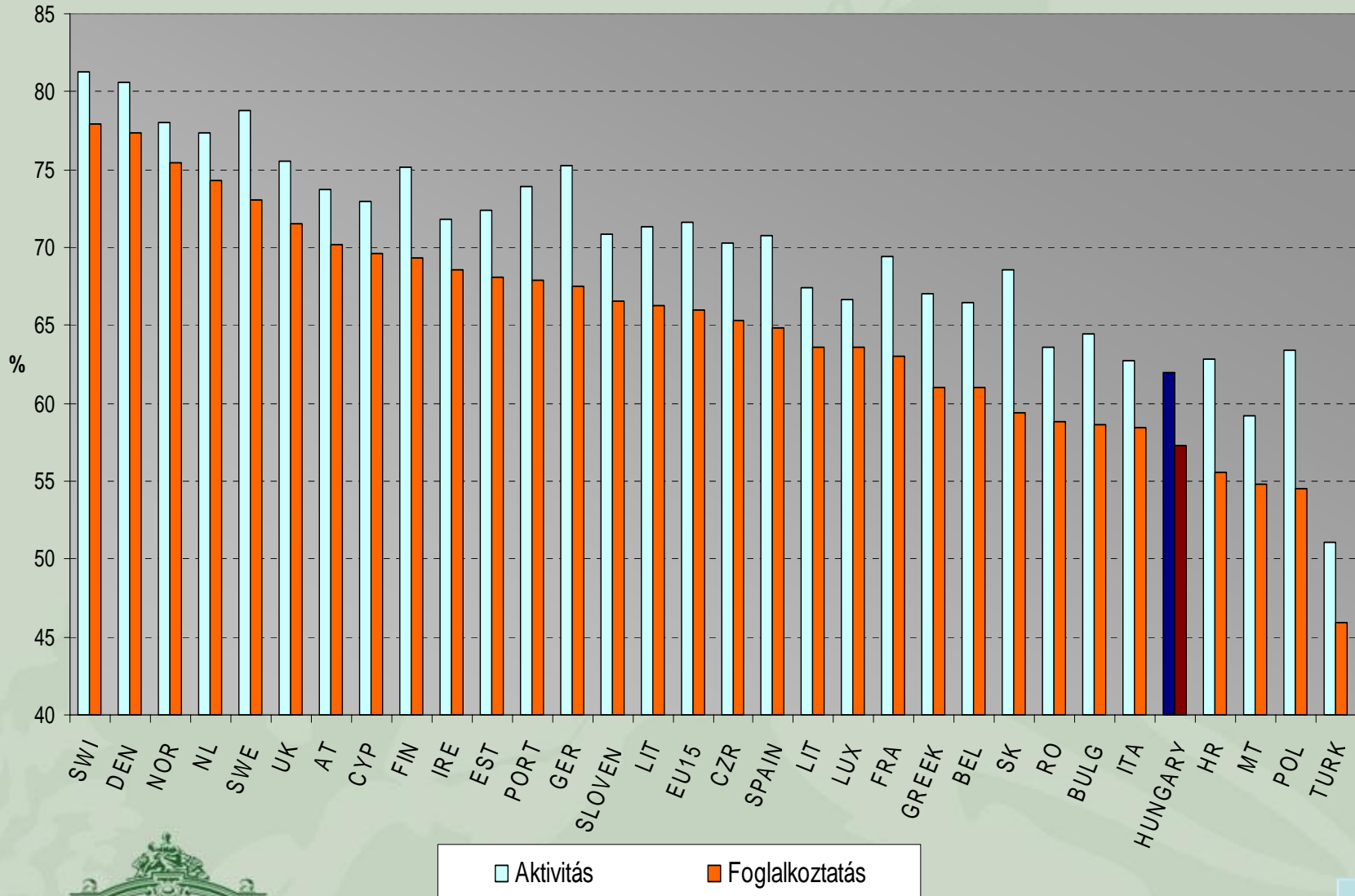
— Vállalati beruházási ráta

— Exportpiacok növekedése (jobb skála)

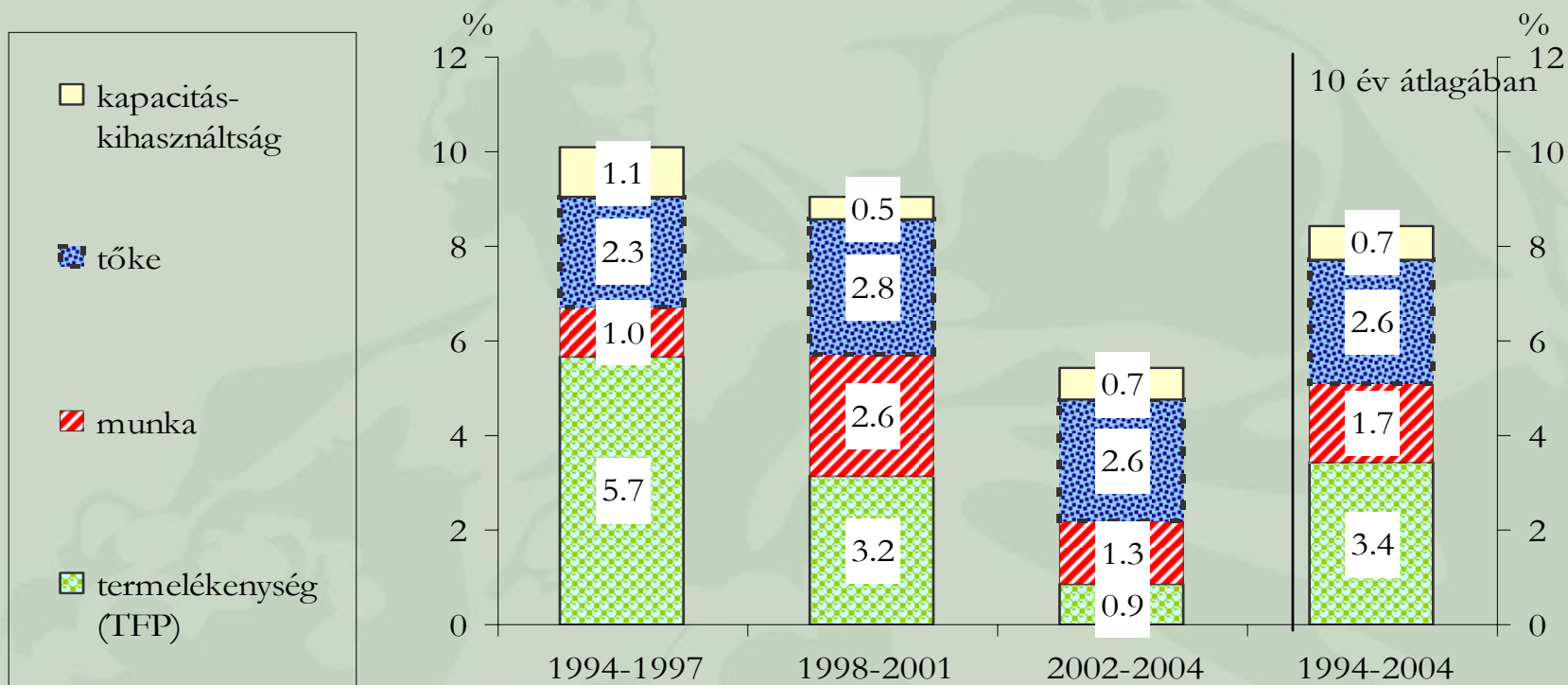
Aktivitás és foglalkoztatottság Európában

a munkaképes korú népesség (15-64) százalékában, Eurostat adatok

Lassuló termelékenység-növekedés?

A feldolgozóipari hozzáadottérték-növekedés összetevői

Forrás: Konvergenciaelemzés, 2006, MNB

